

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні 2021 року

НАСЕЛЕНИЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 січня 2021р. становила 976,7 тис. осіб. Упродовж 2020р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 14593 особи.

Порівняно з 2019р. обсяг природного скорочення збільшився на 1139 осіб.

Упродовж 2020р. народилися 5925 малюків. Кількість померлих склала 19519 осіб.

ДОХОДИ НАСЕЛЕНИЯ

У 2020р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з 2019р. зросла на 13,7% й становила 9328 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися: державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, фінансова та страхова діяльність, сільське господарство, а серед промислових видів діяльності – добувна промисловість і розроблення кар'єрів, виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, де заробітна плата перевищила середній показник в економіці області в 1,8–1,2 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в тимчасовому розміщуванні й організації харчування, у виробництві меблів, іншої продукції, ремонті та монтажі машин і устатковання, у сфері творчості, мистецтва та розваг, в операціях із нерухомим майном і не перевищував 72,3% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати у 2020р. порівняно з 2019р. становив 110,2%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** впродовж 2020р. збільшилася на 6,6 млн.грн (в 1,5 раза) та на 1 січня 2021р. становила 19 млн.грн, що дорівнює 1% від фонду оплати праці, нарахованого за грудень 2020р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 16,2 млн.грн. Їхні розміри збільшилися впродовж 2020р. на 5 млн.грн (на 44,3%). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості – 10,5 млн.грн (64,5% загальної суми).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату, на 1 січня 2021р. становила 981 особу (0,6% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 16558 грн, що в 1,5 раза більше від середньої заробітної плати, нарахованої за грудень 2020р.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні 2021р. в області становив 101%, в Україні – 101,3%.

Найбільше на 18,3% подорожчали яйця. На 1–7% зросли ціни на продукти переробки зернових, хліб, рибу та продукти з риби, м'ясо птиці, сметану, кисломолочну продукцію, сири, масло, олію соняшникову, овочі, макаронні вироби. Водночас на 1,2% подешевшала свинина, на 0,9% – фрукти.

Тютюнові вироби стали дорожчими на 2,5%.

Тарифи на електроенергію підвищилися на 36,6%, каналізацію – на 36,7%, водопостачання – на 33,3%. Разом із тим, відбулося зниження цін на природний газ на 10,7%.

Паливо та мастила стали дорожчими на 1,8%.

Вартість міжміського телефонного зв'язку зросла на 11,2%, місцевого телефонного зв'язку – на 9,5%, Інтернету – на 10,8%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У січні 2021р. порівняно із січнем 2020р. **індекс промислової продукції** становив 92,9%.

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів обсяги промислового виробництва склали 86,3%, у **переробній промисловості** – 96%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції зріс на 5,9%. У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяг промислової продукції склав 68%, у виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічної діяльності – 101,7%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 84,7%, у виробництві гумових і пластикових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 109,1%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устатковання, – 66,2%, у машинобудуванні – 90,9%.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря випуск промислової продукції склав 95%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс сільськогосподарської продукції у січні 2021р., за розрахунками, становив 94,7% до січня 2020р., у т.ч. в підприємствах – 99,1%, у господарствах населення – 86%.

За розрахунками, на 1 лютого 2021р. загальна кількість великої рогатої худоби була 151,7 тис. голів (на 8,8% менше 1 лютого 2020р.), у т.ч. корів – 81,8 тис. (на 11,4% менше); свиней – 205,4 тис. (на 7,6% більше), овець і кіз – 24,3 тис. (на 19,8% менше), птиці всіх видів – 3274,7 тис. голів (на 0,5% менше).

У господарствах населення утримувалося 37,5% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 51,6%; 31,9% – свиней, 94,2% – овець і кіз та 91,2% – птиці свійської.

Господарствами всіх категорій у січні 2021р. реалізовани на забій 4,9 тис.т тварин сільськогосподарських (у живій масі), що на 4,3% більше, ніж у січні 2020р., вироблені 27,8 тис.т молока (на 8,3% менше) та 15,1 млн.шт яєць (на 2% більше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 55,1%, молока – 29,9%.

На 1 лютого 2021р. в підприємствах, які вирощують зернові і зернобобові, та підприємствах, що займаються їхнім зберіганням та переробленням, були в наявності 1557,5 тис.т зерна (на 8% менше проти 1 лютого 2020р.), у т.ч. 1352,4 тис.т кукурудзи, 93,2 тис.т пшениці, 40,6 тис.т жита, 33,5 тис.т ячменю. Насіння соняшнику зберігалося 96,8 тис.т (на 23,4% менше, ніж рік тому).

БУДІВНИЦТВО

У січні 2021р. підприємствами області вироблено будівельної продукції на суму 86,7 млн.грн. Індекс будівельної продукції в січні 2021р. порівняно із січнем 2020р. становив 64,9%.

Обсяги будівництва будівель зменшилися на 25,8% (нежитлових – на 68,6%), інженерних споруд – на 51,4%. Водночас обсяги будівництва житлових будівель зросли в 1,5 раза.

Нове будівництво склало 12,4% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 24,9%, реконструкція та технічне переоснащення – 62,7%.

У 2020р. в області прийнято в експлуатацію 75,2 тис.м² загальної площини житлових будівель¹, з яких 8,6 тис.м² (або 11,5% загального обсягу житла) – відповідно до Порядку прийняття в експлуатацію об'єктів, збудованих без дозвільного документа на виконання будівельних робіт, затвердженого наказом Мінрегіону від 03.07.2018 № 158 (далі – Порядок).

Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла у 2020р. порівняно з 2019р. зменшилася на 47,3%, при цьому без урахування площин, прийнятої в експлуатацію відповідно до Порядку, – на 36,8%.

У міській місцевості прийнято в експлуатацію 61,3 тис.м² загальної площини житла (81,5% загального обсягу), у сільській – 13,9 тис.м² (18,5%). Обсяги прийнятого в експлуатацію житла в міській місцевості порівняно з 2019р. зменшилися на 46,6%, у сільській – на 50,4%.

Крім того, у 2020р. в області прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки загальною площею 3,1 тис.м², з яких 0,7 тис.м² – відповідно до Порядку. Загальна площа прийнятих в експлуатацію дачних і садових будинків становила 36,9% рівня 2019р.

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

У січні–грудні 2020р. обсяг **капітальних інвестицій** підприємств та організацій області становив 6075,9 млн.грн, що на 40,9% менше від капітальних інвестицій за січень–грудень 2019р.

Найважоміша частка капітальних інвестицій (98,7% загального обсягу) припадає на інвестиції в матеріальні активи, з яких у будівлі та споруди спрямовано 50,1%, у машини, обладнання та інвентар і транспортні засоби – 43,8%.

Основним джерелом капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій (68,1%). Частка коштів державного та місцевих бюджетів становила 24,1%, частка коштів населення на будівництво житла – 2,9%.

У структурі капітальних інвестицій за видами економічної діяльності переважало сільське, лісове та рибне господарство – 37,9% загального обсягу, на промисловість припадало 23,7%, на державне управління й оборону; обов'язкове соціальне страхування – 19%, на будівництво – 7,5%.

¹Дані можуть бути уточнені. Див. примітку.

Примітка. Джерелом статистичної інформації щодо показників початку та завершення будівництва є адміністративні дані з Реєстру будівельної діяльності. У зв'язку із запровадженням Мінрегіоном першої черги Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, складовою якої є Реєстр, та необхідністю перегляду відповідних адміністративних даних, статистична інформація за 9 місяців 2020р. та 2020р., яка сформована на їх основі, може бути актуалізована. Про уточнення даних буде повідомлено додатково на вебсайтах Держстату та Головного управління статистики у Чернігівській області.

Частка освоєних капітальних інвестицій підприємствами оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів склада 2,3%, підприємствами транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 1,5%.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У 2020р. експорт товарів становив 891 млн.дол. США, імпорт – 343,3 млн.дол. Порівняно з 2019р. експорт збільшився на 10,4% (на 83,6 млн.дол.), імпорт зменшився на 18,1% (на 76,1 млн.дол.). Позитивне сальдо становило 547,7 млн.дол. (у 2019р. також позитивне – 387,9 млн.дол.).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно з 2019р. збільшилася частка зернових культур, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, деревини і виробів із деревини, текстильних матеріалів та текстильних виробів. Натомість зменшилася частка готових харчових продуктів, насіння і плодів олійних рослин, взуття, паперу та картону.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 328,4 млн.дол., або 36,9% від загального обсягу експорту (у 2019р. – 338,4 млн.дол., або 41,9), та зменшився порівняно з 2019р. на 10 млн.дол., або на 2,9%.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися до Нідерландів, Іспанії, Румунії, Німеччини, Латвії та Литви.

Серед інших країн світу найбільше експортувалися товари до Китаю, Азербайджану, Єгипту, Білорусі, Російської Федерації та Туреччини.

Серед найбільших країн-партнерів експорт товарів збільшився до Китаю у 2,8 раза, Російської Федерації – на 23,5%, Латвії – на 20,1%, Нідерландів – на 16,4%, Німеччини – на 14,2%, Румунії – на 7%, Єгипту – на 4,2%; зменшився до Литви на 38,8%, Туреччини – на 30%, Білорусі – на 23,6%, Азербайджану – на 10,4%, Іспанії – на 0,7%.

У загальному обсязі імпорту товарів порівняно з 2019р. збільшилася частка мінеральних продуктів, готових харчових продуктів, текстильних матеріалів та текстильних виробів, недорогоцінних металів та виробів із них, паперу та картону, продукції хімічної та пов’язаних з нею галузей промисловості. Зменшилася частка полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, засобів наземного транспорту, крім залізничного.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 153,1 млн.дол., або 44,6% загального обсягу (у 2019р. – відповідно 191 млн.дол. та 45,5%), та зменшився проти 2019р. на 37,9 млн.дол., або на 19,9%.

Серед країн ЄС найвагоміші імпортні поставки товарів надходили з Німеччини, Італії, Литви, Нідерландів, Польщі та Австрії.

Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки товарів надходили з Білорусі, Китаю, Бразилії, Російської Федерації, США, Туреччини та Індії.

Порівняно з 2019р. імпорт товарів збільшився з Туреччини на 28,3%, США – на 18,5%, Індії – на 17,5%, Нідерландів – на 5,5%, Італії – на 3,1%; зменшився з Російської Федерації на 41,2%, Литви – на 32,2%, Білорусі – на 28%, Німеччини – на 26,5%, Польщі – на 24,7%, Китаю – на 19%, Австрії – на 5,3%, Бразилії – на 0,4%.

У 2020р. експорт послуг становив 31,3 млн.дол. США, імпорт – 29 млн.дол. Порівняно з 2019р. експорт збільшився на 3% (на 0,9 млн.дол.), імпорт зменшився на 8,7% (на 2,8 млн.дол.). Позитивне сальдо склало 2,3 млн.дол. (у 2019р. негативне – 1,3 млн.дол.).

У загальному обсязі експорту послуг порівняно з 2019р. збільшилася частка роялті та інших послуг, пов’язаних із використанням інтелектуальної власності, у сфері телекомунікацій, комп’ютерних та інформаційних. Натомість зменшилася частка послуг із переробки матеріальних ресурсів та транспортних.

Обсяг експорту послуг країнам Європейського Союзу становив 18,5 млн.дол., або 59,1% від загального обсягу експорту (у 2019р. – 22,1 млн.дол., або 72,6%), та зменшився порівняно з 2019р. на 3,6 млн.дол., або на 16,2%.

Основними партнерами в експорті послуг були США, Румунія, Азербайджан, Нідерланди, Литва, Латвія, Канада, Німеччина, Російська Федерація, Італія, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії.

Проти 2019р. зріс експорт послуг до Азербайджану, Латвії, США, Литви; зменшився до Російської Федерації, Італії, Нідерландів, Румунії, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Німеччини та Канади.

У загальному обсязі імпорту збільшилася частка ділових та транспортних послуг, зменшилася – роялті та інших послуг, пов’язаних із використанням інтелектуальної власності, та послуг, пов’язаних із подорожами.

Імпорт послуг від країн Європейського Союзу становив 19,4 млн.дол., або 67% (у 2019р. – відповідно 28,9 млн.дол. та 90,9%), та зменшився проти 2019р. на 9,5 млн.дол., або на 32,8%.

Основними партнерами в імпорті послуг були Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії, Азербайджан, Польща, Російська Федерація, Білорусь та Литва.

Порівняно з 2019р. імпорт послуг зріс з Азербайджану, Польщі, Білорусі; зменшився зі Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Литви та Російської Федерації.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібної торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні 2021р. становив 1925,9 млн.грн, що на 10,7% більше від обсягу січня 2020р.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб) у січні 2021р. становив 1224,2 млн.грн і зріс проти січня 2020р. на 8,5%.

ТРАНСПОРТ

У січні 2021р. **вантажообіг** підприємств транспорту становив 62,7 млн.ткм, або 93,3% від обсягу січня 2020р. Підприємствами транспорту перевезено 116,6 тис.т вантажів, що становить 110,3% від обсягів січня 2020р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні 2021р. виконано вантажообіг в обсязі 62,7 млн.ткм, який зменшився на 4,9% порівняно із січнем 2020р., та перевезено 116,6 тис.т вантажів, що на 21,4% більше, ніж у відповідному періоді попереднього року.

Річковим транспортом перевезення вантажів у січні поточного року не здійснювалися.

У січні 2021р. **пасажирообіг** підприємств транспорту становив 30,5 млн.пас.км, або 57,9% від обсягу січня 2020р.

Послугами пасажирського транспорту скористалися 3469 тис. пасажирів, або 56,7% від обсягу січня 2020р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 1926,1 тис. пасажирів, що на 37,8% менше, ніж у січні 2020р.

Міським електротранспортом перевезено 1542,9 тис. пасажирів, що становить 51% рівня січня 2020р.

Головне управління статистики
у Чернігівській області